

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z historii w klasie 6 w SP w Mnikowie

Opracowane w oparciu o program nauczania historii „Wczoraj i dziś”- uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: konkwistador, Nowy Świat, kolonia; wymienia państwa, które były najważniejszymi kolonizatorami; wskazuje na mapie tereny odkryte w XV i XVI wieku 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki gospodarcze, społeczne i polityczne odkryć geograficznych; wymienia rośliny przywiezione do Europy 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o dokonaniach Inków i Azteków 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie zmiany, które zaszły w Europie i Nowym Świecie w wyniku odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie zmian wprowadzonych przez odkrywców na podbitych terenach, wskazuje ich pozytywy i negatywy
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: renesans, odrodzenie, człowiek renesansu; wymienia najwybitniejszych twórców włoskiego renesansu; wskazuje na mapie Włochy 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie termin humanizm; wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła, Leonarda da Vinci i Rafaela 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny narodzin renesansu we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> na wybranym przykładzie omawia cechy sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sztukę renesansu i średniowiecza. Wskazuje podobieństwa między sztuką renesansu i starożytności.
<ul style="list-style-type: none"> wie, kto i kiedy udoskonalił wynalazek druku (ruchoma czcionka drukarska); wymienia najważniejszych humanistów XVI-wiecznej Europy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sylwetki Mikołaja Kopernika i Erazma z Rotterdamu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje znaczenie upowszechnienia druku dla rozwoju kultury; omawia odkrycie Mikołaja Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przełomowe znaczenie odkrycia Mikołaja Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zmiany, które zaszły w XV i XVI wieku, i dostrzega ich wpływ na życie ludzi
<ul style="list-style-type: none"> potrafi wskazać datę początku reformacji; zna dokonania Marcina Lutra; 	<ul style="list-style-type: none"> wie, jak powstał anglikanizm, podpisania pokoju w Augsburgu, nocy św. Bartłomieja; zna dokonania Jana Kalwina 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny reformacji; przedstawia skutki reformacji; 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega i wymienia różnice pomiędzy katolicyzmem i protestantyzmem; 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny wojen religijnych; wskazuje zmiany, które zaszły w Europie w związku

<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: reformacja, anglikanizm, protestantyzm, luteranizm, kalwinizm; • wskazuje na mapie państwa, w których doszło do reformacji 	<ul style="list-style-type: none"> • i działania Henryka VIII związane z reformacją; • rozumie pojęcie tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wojny religijne oraz ich skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega różnorodność przyczyn reformacji i różny jej przebieg w zależności od państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • z reformacją
<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy i gdzie odbył się sobór reformujący Kościół; • rozumie pojęcia: sobór, jezuita, kontrreformacja, reforma katolicka 	<ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego; • przedstawia działalność sądów kościelnych i jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany, które nastąpiły w Kościele katolickim po soborze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie skutki dwóch reform chrześcijaństwa; • omawia wpływ reform na zmiany w funkcjonowaniu Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację w Kościele katolickim przed soborem i po jego reformach
<ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze wydarzenia XVI wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia dzieła renesansu, zna najważniejszych twórców tego okresu; • wyjaśnia pojęcia: renesans, humanizm, odkrycia geograficzne, kolonie, reformacja, reforma trydencka, kontrreformacja 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny i skutki: reformacji, reformy katolickiej, odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia przełomowy charakter: udoskonalenia druku, ustaleń Mikołaja Kopernika, odkrycia Ameryki, wystąpienia Marcina Lutra 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje początek nowożytności z poprzednimi epokami, omawia zmiany w XVIw. • dostrzega wpływ antyku na sztukę i postrzeganie świata w renesansie
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ziemie, którymi władali Jagiellonowie; • wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów; • rozumie określenie: hołd pruski; • zna datę hołdu pruskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje początek wojny z państwem moskiewskim; • wyjaśnia okoliczności powstania floty na Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, w jaki sposób doszło do likwidacji państwa zakonnego; • zna postanowienia traktatu pokojowego zawartego w Krakowie w 1525 roku 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i rozumie przyczyny wojen z państwem moskiewskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia położenie międzynarodowe Polski za ostatnich Jagiellonów
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: nihil novi, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, izba senatorska, magnat, pospolite 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu demokracji szlacheckiej; • opowiada o funkcjonowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę jednomyślności w pracy sejmu; 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać konsekwencje demokracji szlacheckiej; 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką z innymi formami sprawowania

<p>ruszenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> określa wiek, w którym ukształtował się sejm 	<p>sejmu;</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje, czym szlachta różniła się od innych stanów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie szlachty w państwie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny przewagi politycznej szlachty w Polsce 	<p>władzy</p>
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia i zna datę: unia realna, Rzeczpospolita Obojga Narodów; wiąże postać Zygmunta Augusta z unią w Lublinie; wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia postanowienia unii lubelskiej 	<ul style="list-style-type: none"> zna przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej; wymienia i rozumie skutki unii 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie różne oceny unii ze strony Polaków i Litwinów 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje charakter unii realnej i unii personalnej; ocenia zawarcie unii z perspektywy polityki zagranicznej i wewn.
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: wolna elekcja, sejm elekcyjny, artykuły henrykowskie, pacta conventa, Akademia Wileńska; wymienia dwóch pierwszych władców elekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady wolnej elekcji; wie, gdzie odbywały się wolne elekcje; omawia rządy dwóch pierwszych władców elekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie artykułów henrykowskich i pacta conventa dla ograniczenia władzy kr. rozumie znaczenie propagandy w czasie wolnej elekcji 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega wady i zalety elekcyjnego obozu władcy 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje monarchię elekcyjną z monarchią dziedziczną
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: pańszczyzna, folwark, „spichlerz Europy”; zna monetę XIX w. pokazuje na mapie Gdańsk 	<ul style="list-style-type: none"> wie, dlaczego w Rz. rozwinęła się produkcja i handel zbożem; co eksportowano i importowano 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje znaczenie Gdańska dla polskiej gospodarki 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia wpływ handlu zbożem na położenie chłopów i wzrost roli szlachty 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi uzasadnić znaczącą rolę szlachty w gospodarce polskiej
<ul style="list-style-type: none"> wymienia narody zamieszkujące Rzeczpospolitą; wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Polaków, Litwinów, Rusinów, Niemców; wymienia religie i wyznania 	<ul style="list-style-type: none"> na przykładzie Lwowa omawia koegzystencję różnych narodów; rozumie pojęcie: konfederacja warszawska, zna datę podpisania 	<ul style="list-style-type: none"> wie, dlaczego w Rzeczpospolitej mieszkało wiele mniejszości narodów. omawia przyczyny i skutki tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie konfederacji warszawskiej dla tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sytuację protestantów w Rzeczypospolitej i Europie

<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli i z czego zasłynęli Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Andrzej Frycz Modrzewski; • omawia renesansowy charakter Zamościa; • rozumie pojęcie „złoty wiek kultury polskiej” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady zmian zachodzących w Polsce w okresie renesansu: rozwój polszczyzny i alfabetu polskiego, powstawanie budowli renesansowych, szerzenie idei humanizmu i renesansu na uniwersytetach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ podróży, powstawania uniwersytetów i upowszechnienia druku na zmiany w polskiej kulturze; • wskazuje cechy renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia, dlaczego w odniesieniu do Zamościa używa się określenia „miasto idealne” 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje renesans w Polsce i Europie
<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację gospodarczą Polski w XVI wieku; • wymienia narody, religie i wyznania Rzeczypospolitej Obojga Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rządy dwóch ostatnich Jagiellonów; • opisuje mechanizmy wolnej elekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny i skutki unii lubelskiej; • wie dlaczego XVI w nazywa się złotym wiekiem” kultury Pol. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia rozwój gospodarczy Polski i tolerancję religijną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy Polski w XVI wieku i analizuje zachodzące w niej przemiany
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Król Słońce, monarchia absolutna, Wersal, etykieta; • wie, kiedy panował Ludwik XIV 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia słowa „Państwo to ja”; • opowiada o drodze Francji do pozycji mocarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy monarchii absolutnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia rolę Ludwika XIV w tworzeniu potęgi Francji w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką z monarchią absolutną
<ul style="list-style-type: none"> • zna datę rewolucji w Anglii; • rozumie pojęcia: purytanie, Wspaniała Rewolucja, <i>Deklaracja praw</i>, zna postać O.Cromwella • wie, kiedy doszło do: konfliktu króla z Parlamentem, Wspaniałej Rewolucji, unii Anglii i Szkocji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zmiany zachodzące w Anglii, gdy była republika; • rozumie zasadę „król panuje, ale nie rządzi” 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego doszło do konfliktu króla z Parlamentem, wskazuje skutki tego sporu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu Wielkiej Brytanii; • charakteryzuje ustrój Wielkiej Brytanii 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób sprawowania rządów w Wielkiej Brytanii XVII wieku demokrację szlachecką
<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Zygmunta III Wazy, Wł. IV Wazy, Dymitra Samozwańca; 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak zakończyła się unia personalna Polski i Szwecji; 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny i skutki interwencji polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i omawia konsekwencje unii ze 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje pozycję międzynarodową

<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie państwo, z którym Polska zawarła unię personalną za Zygmunta III Wazy; rozumie pojęcia: samodzierżawie, wielka smuta, dymitriada, Kreml, husaria; zna daty: 1610, 1612, 1634 	<ul style="list-style-type: none"> zna okoliczności objęcia tronu Rzeczypospolitej przez dynastię Wazów; wskazuje na mapie zmiany granicy po pokoju polanowskim 	w Rosji	Szwecją, porównuje ją z unią lubelską	Rzeczypospolitej za rządów Zygmunta III Wazy
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: Kozacy, rejestr kozacki, ugoda w Perejasławiu; zna postać B. Chmielnickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przebieg powstania kozackiego; wskazuje na mapie bitwy powstania 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny wybuchu powstania kozackiego 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie ugody w Perejasławiu i skutki rozejmu w Andruszowie 	<ul style="list-style-type: none"> zna przyczyny wygranej Kozaków i ich zbliżenia do Rosji
<ul style="list-style-type: none"> zna postacie: Jana Kazimierza, Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego; zna pojęcia: potop, hetman; wie, co się stało w 1655 i w 1660 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przebieg wojen polsko-szwedzkich; omawia postanowienia pokoju w Oliwie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny konfliktu Polski ze Szwecją i rozumie znaczenie udanej obrony Jasnej Góry 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie pokoju w Oliwie dla stosunków polsko-szwedzkich 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie dążenie do opanowania Bałtyku przez państwa nad nim leżące
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: liberum veto, „złota wolność”, rokosz, królewęża 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia skutki gospodarcze i polityczne wojen w XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i omawia demograficzne skutki wojen XVII-wiecznych 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie upadku gospodarczego Rzeczypospolitej dla funkcjonowania państwa 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ „złotej wolności” na sytuację polityczną w Rzeczypospolitej w XVII w
<ul style="list-style-type: none"> zna sylwetkę i dokonania Jana III Sobieskiego; wie, kiedy miały miejsce bitwy pod Chocimiem i pod Wiedniem oraz jaki był ich rezultat; rozumie pojęcia: haracz, odsiecz wiedeńska; 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przebieg wojen polsko-tureckich 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny wojen polsko-tureckich; rozumie znaczenie bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie traktatu w Buczaczu i wie dlaczego był haniebny omawia okoliczności odsieczy Polaków dla Wiednia; rozumie znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu”

<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie miejsca bitew z Turkami 			odsieczy dla pozycji Polski w Europie	
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przykłady sztuki barokowej w architekturze, malarstwie i rzeźbie; wyjaśnia pojęcia: barok, sarmatyzm, opowiada o stylu życia szlachty w okresie baroku 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie sztuki baroku dla Kościoła katolickiego; omawia początki nietolerancji religijnej w Polsce, wskazuje jej przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przyczyny różnic pomiędzy kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej
<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze wydarzenia XVII wieku; zna postacie władców i wodzów polskich w XVII wieku; wie, kim byli Ludwik XIV i Oliver Cromwell 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przebiegu wojen Rzeczypospolitej w XVII wieku; przedstawia przejawy kryzysu w Polsce w XVII w . omawia sztukę barokową na wybranych przykładach, omawia kulturę sarmacką; opisuje monarchię absolutną we Francji i parlamentarną w Anglii i postacie i wydarzenia związane z tymi ustrojami 	<ul style="list-style-type: none"> zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przyczyny klęsk i zwycięstw Rzeczypospolitej w XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje ustroj Rzeczypospolitej z systemami we Francji i w Anglii w XVII wieku
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: „stulecie świateł”, <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, manufaktura, trójpodział władz, absolutyzm oświecony; opisuje wynalazki oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> zna sylwetki i dokonania: J.J. Rousseau, Woltera, Monteskiusza; podaje cechy kultury oświecenia, umieszcza ten okres na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie wprowadzenia obowiązk. szkolnictwa; omawia koncepcję trójpodziału władz 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje absolutyzm oświecony i dostrzega jego wpływ na funkcjonowanie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie oświecenia dla postrzegania świata

		Monteskiusza		
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Prusy, Rosję i Austrię; wyjaśnia pojęcia: absolutyzm oświecony, imperator; wymienia władców, którzy wprowadzili zmiany w Rosji, Prusach i Austrii w XVIIIw. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia reformy przeprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii, wskazuje ich twórców 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia na przykładzie sąsiadów Rzeczypospolitej, na czym polegał absolutyzm oświecony w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie reform gospodarczych i wojskowych przeprowadzonych w państwach ościennych 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sposób sprawowania władzy w Rzeczypospolitej i u jej sąsiadów
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: herbatka bostońska, <i>Deklaracja niepodległości</i>, konstytucja; zna datę <i>Deklaracji niepodległości</i>, tłumaczy, dlaczego ten dzień jest świętem narodowym w Stanach Zjednoczonych; wymienia Polaków walczących o niepodległość USA; zna postacie J. Waszyngtona i Benjamina Franklina 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o stosunkach między Anglią i koloniami; rozumie, dlaczego Kościuszko i Pułaski są bohaterami dla Amerykanów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przyczyny wybuchu wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; omawia system sprawowania władzy w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice w systemie sprawowania władzy w państwach europejskich i w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego Stany Zjednoczone były pierwszym krajem, który wprowadził idee oświecenia w praktyce
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: stan trzeci, Bastylia, monarchia konstytucyjna, <i>Deklaracja praw człowieka i obywatela</i>; zna daty rewolucji i powstania monarchii konstytucyjnej; zna postacie Ludwika XVI i Marii Antoniny 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia stany społeczne we Francji rządzonej przez Ludwika XVI, omawia ich rolę w państwie; wyjaśnia okoliczności powstania monarchii konstytucyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje monarchię absolutną z monarchią konstytucyjną 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji we Francji
<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: terror jakobiński, wielki terror, gilotyna, Marsylianka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia okoliczności wybuchu wojny Francji z sąsiadami; 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny obalenia jakobinów; 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i przedstawia zmiany społeczne, jakie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ idei oświecenia na rewolucję

	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Francję jako republikę 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia skutki rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> zaszły we Francji podczas rewolucji 	<ul style="list-style-type: none"> we Francji; • ocenia skutki rewolucji
<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Fryderyka II Hohenzollerna, Józefa II Habsburga, Piotra I Wielkiego, J. Waszyngtona, T. Kościuszki, K. Pułaskiego, Benjamina Franklina 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje monarchie absolutyzmu oświeconego 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny, przebieg i skutki walki o niepodległość St. Zjed i przebieg i skutki rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ oświecenia na funkcjonowanie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ filozofii oświecenia na zmiany zachodzące w Europie i na świecie
<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie Augusta II Mocnego, Stanisława Leszczyńskiego i Augusta III Sasa; • rozumie pojęcia: traktat trzech czarnych orłów, Collegium Nobilium, anarchia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powiedzenia: „od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”; • wskazuje próby reform w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego doszło do objęcia polskiego tronu przez dynastię Wettinów; • omawia skutki wojny północnej dla Rz. trudności po wojnie płu i pod rządami Sasów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy uzależnienia Rzeczypospolitej od Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki rządów Sasów oraz konsekwencje podporządkowania Rzeczypospolitej Rosji
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Szkoła Rycerska, konfederacja barska, I rozbiór Rzeczypospolitej, Familia, prawa kardynalne; • wymienia państwa biorące udział w I rozbiórce, wskazuje utracone ziemie, zna datę • zna postacie Stanisława Augusta Poniatowskiego i T.Rejtana 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybór Stanisława Poniatowskiego na króla Rzeczypospolitej; • wymienia reformy wprowadzone przez Poniatowskiego; • opowiada o konfederacji barskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny I rozbioru Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sposoby ingerencji Rosji w sprawy Rzeczypospolitej i ich konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia sytuację polityczną Polski w czasie pierwszych lat rządów Stanisława Augusta
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym były: Rada Nieustająca, Komisja Edukacji Narodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia próby reform podjęte przez Stanisława Poniatowskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany w gospodarce i ich 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie zmian w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia zmiany w edukacji

Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych; • rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie	• opisuje zmiany w W-wie, zna najważniejsze budynki z czasów Stanisława Augusta	konsekwencje	stanisławowskiej	za rządów Poniatowskiego
• rozumie pojęcie: Sejm Wielki; • wie, kiedy zwołano sejm i uchwalono konstytucję	• omawia okoliczności powstania Sejmu Wielkiego; stronnictwa sejmowe i ich poglądy; zna postanowienia Konstytucji 3 maja	• omawia wpływ konstytucji na funkcjonowanie państwa	• rozumie i uzasadnia znaczenie konstytucji dla funkcjonowania państwa	• porównuje założenia ustrojowe Rzeczyposp. i St.Zjedn. zapisane w konstytucjach tych krajów
• rozumie pojęcie: konfederacja targowicka; • znadate wojny polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 maja oraz konfederacji targowickiej; • wymienia państwa rozbiorowe • wskazuje na mapie ziemie utracone przez w II rozbiore	• zna postać Józefa Poniatowskiego	• rozumie przyczyny i skutki konfederacji targowickiej; • wskazuje znaczenie II rozbioru dla sytuacji gospodarczej Rzeczypospolitej	• omawia wpływ Rosji na sytuację w Rzeczypospolitej, omawia znaczenie konfederacji targowickiej dla II rozbioru	• analizuje postawę króla wobec konfederacji targowickiej
• zna daty wybuchu powstania kościuszkowskiego i III rozbioru • zna postacie T. Kościuszki i Jana Kilińskiego; • rozumie pojęcia: uniwersał połaniecki, insurekcja, kosynierzy	• opowiada o przebiegu powstania kościuszkowskiego; • wymienia główne bitwy insurekcji	• wymienia przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego; oraz przyczyny klęski powst. i upadku Rzeczypospolitej.	• rozumie znaczenie uniwersału połanieckiego	• ocenia szanse na powodzenie powstania kościuszkowskiego
• zna daty: ostatniej wolnej elekcji, rozbiorów, uchwalenia konstytucji, powstania kościuszkowskiego	• omawia sytuację w Rzeczp. za dynastii Wettinów; • przedstawia reformy St. Augusta Poniatowskiego;	• podaje przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego; • omawia przyczyny i skutki rozbiorów	• opisuje wpływy państw ościennych i przejmowanie przez nie kontroli nad Rzeczpospolitą	• analizuje różne postawy wobec prób ocalenia niepodległości Rzeczypospolitej

	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o próbach niezależności i o walce o niepodległość (o Konstytucji 3 maja i o powstaniu kościuszkowskim) 			
<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy Bonaparte objął władzę, został cesarzem, wygrał bitwę pod Austerlitz; • rozumie pojęcia: konsulat, cesarstwo, <i>Kodeks Napoleona</i>, bitwa trzech cesarzy, Związek Reński 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuację we Francji za panowania Napoleona Bonaparte; • wymienia państwa, które walczyły z Bonapartem, wskazuje te, które pokonał 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak Bonaparte objął władzę we Francji, uczynił kraj potęgą, odniósł sukcesy wojskowe 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zmiany, w Europie po zwycięstwach Napoleona; • rozumie znaczenie bitwy pod Austerlitz dla zmian w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje reformy Bonaparte'a i wskazuje ich wpływ na budowanie potęgi Francji
<ul style="list-style-type: none"> • zna daty założenia Legionów we Włoszech; • wie, kiedy powstało Ks. Warsz. i kiedy powiększył się jego obszar • wskazuje Księstwo Warszawskie na mapie ;i zna postać i zasługi ks. Józefa Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie cele działania Legionów Dąbrowskiego, zna ich szlak bojowy; • zna okoliczności, w których powstał <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, oraz twórcę słów tej pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady sprawowania władzy w Księstwie Warszawskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunki między Księstwem Warszawskim a Francją 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Napoleona wobec Polaków
<ul style="list-style-type: none"> • zna wydarzenia z lat: 1812, 1813, 1815; • rozumie pojęcia: bitwa narodów, sto dni Napoleona, Wielka Armia 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o kampanii rosyjskiej Napoleona i o udziale w niej Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki ataku na Rosję; • zna przyczyny klęski Napoleona w Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ Napoleona na Europę; • wymienia przyczyny ostatecznej klęski Bonaparte'a 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Napol wobec Polaków i rozumie znaczenie ep.napoleońskiej dla historii Europy
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze bitwy okresu napoleońskiego; • wie, kiedy i gdzie powstały Legiony 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu Legionów Dąbrowskiego i ich szlaku bojowym 	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny, przebieg i skutki zdobycia przez Francję pozycji hegemonu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zmiany w Europie okresu napoleońskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia stosunek Napoleona do sprawy polskiej

Dąbrowskiego, zna postać ich twórcy; • wie, w jakich okolicznościach powstał polski hymn		w Europie; • przedstawia przyczyn i skutki powstania Ks. Warsz. opisuje sposób rządzenia		